

QuarkXPress Passport 6.11 CZ

V červnu 2003 uvedla společnost Quark na světový trh svou aplikaci QuarkXPress ve verzi 6. V únoru 2004 přišel na svět její upgrade na 6.1. V červenci 2004 jsme se pak dočkali české lokalizace – v podobě vícejazykové verze Passport 6.1 CZ. Dne 26. října pak následoval český update na verzi Passport 6.11 CZ. Pojdme se podívat, co je nového.

Projekt

Systém práce s dokumenty byl zcela změněn. Nyní zakládáte místo jednoduchého tiskového (nebo webového) dokumentu tzv. „projekt“. Součástí projektu jsou jednotlivé „sestavy“. Projekt může obsahovat více sestav, a to jak tiskových, tak webových. Výhodou sestav je, že mohou mít vzájemně synchronizované texty. Drobnou vadou na kráse je, že synchronizovat lze pouze celé objekty (itemy), nikoliv jen části textů. Sestavy v rámci jednoho projektu sdílí následující nastavení: předvolby aplikace, styly, barvy, dělení a zarovnávání, seznamy, typy čar a u webových sestav dále: kaskádová menu, meta tagy a menu. Tyto vlastnosti byly přidány vzhledem k trendům publikovat do více médií (zejména do tisku a webu) z jedné zdrojů.

Podpora operačních systémů

Největší novinkou Quarku 6 je bezesporu podpora systému Mac OS X. Sekundárně bude mít uvedení Quarku pro Mac OS X pravděpodobně i markantní vliv na nasazení X-ka do prepressu. Tam, kde se používá Quark (do verze 5) na Macintoshích, se totiž ještě stále většinou pracuje se zastaralým systémem 9.x.

Trochu riskantní může být od Quarku to, že verze 6 již nepodporuje Mac OS 9.x.

Uživatelé Windows byli tohoto problému ušetřeni, protože Quark fungoval jak ve Win 2000, tak XP. V nové verzi došlo pouze k uzpůsobení vzhledu paletky Quarku designu Windows XP.

Vícenásobné „Undo“

Možnost vrátit zpět více kroků než jeden, Quarku velmi chyběla. Nyní se můžete vrátit až o 30 kroků (ve výchozím nastavení o 20). Některé úkony však vrátit nelze (např. nastavení stránek a vodítek).

V zápatí aplikace (vedle měřítko a stránky) přibyla obdoba paletky Historie, která umožňuje odvolat a znovu aplikovat více kroků zpět najednou.

Kvalita náhledu

Jednou z nejdůležitějších vlastností zlo-
mové aplikace je podle mého názoru kva-

lita náhledu, a to nejen importovaných obrázků. Kvalita náhledu v QXP však stále není příliš dobrá (přesycení barev u importovaných obrázků uložených jako TIFF CMYK zná asi každý uživatel QXP, bohužel tato vlastnost provází i novou verzi).

Vizuálně méně kvalitní je však také zobrazování interních dat QXP (například textů), aplikace totiž stále nepracuje s vyhlazováním (textu, ani vektorové grafiky).

Náhled v plném rozlišení

Ve starších verzích Quarku byl náhled obrázků v plném rozlišení řešen tak, že jste mohli vidět jemnější detail, než v obrázku skutečně byl – algoritmus zásuvného modulu, který se o „plný náhled“ staral, bitmapu nežádoucím způsobem vyhlazoval. Tato vlastnost je ve stávající verzi již odstraněna.

Problematický však zůstává náhled importovaných PDF souborů – při současném použití náhledu ve vysokém rozlišení a zvětšení nad 400 % se velmi často stává, že se PDFko vůbec nezobrazí.

Diskutabilní je také rychlost zobrazování obrázků v plném rozlišení. Máte-li na stránce například několik obrázků a na protější straně inzerát v PDF, můžete se na stránku ve vysokém rozlišení podívat, ale editovat ji v tomto módu je velmi zdlouhavé.

Zvětšení

Omezením nadále zůstává hodnota minimálního a maximálního zvětšení (pohybuje se v rozmezí od 10 do 800 %) a velikosti strany (maximální rozměr je 1219 x 1219 mm).

Vylepšení tiskového výstupu

Vzhledem k současným trendům publikování přichází Quark s možností vytvářet kompozitní PS, EPS a PDF soubory nezávislé na výstupním zařízení (DeviceN).

Quark nyní umí tisknout barevné přechody pomocí PostScriptu Level 3 a jeho funkce SmoothShading. Odpadá tak nutnost připravovat přechody ve Photoshopu. Nativní přechody vytvořené uvnitř Quarku jsou hladké (předpokladem je samozřejmě výstup v PS Level 3).

Přibylou použití barevného režimu „As is“ – barvy se použijí beze změny tak, jak je nastaveno v načtených souborech.

Přímá tvorba PDF

Quark nyní zvládá přímou tvorbu PDF souborů. K tvorbě PDF je využita knihovna Jaws RIP od Global Graphics Software. Chybí však možnost uložení obvyklých nastavení a podporována je pouze verze PDF 1.3.

Webové funkce

Již v minulé verzi programu jsme se setkali s možností exportovat obsah připravený v Quarku do HTML. Osobně jsem v praktické aplikaci těchto možností velmi skeptický. Quark je určen pro profesionální práci v oblasti prepressu, ale v nasazení pro přípravu webu je na nízké úrovni. HTML kód nelze v rámci QuarkXPressu editovat. Kódování exportovaných stránek je nastaveno v české verzi napevno na Win 1250.

Novinky vztahující se k webu tedy jen stručně vyjmenuji: přibyla kaskádová menu, tvorba formulářů, tvorba odkazů (hyperlinků) mezi webovým a tiskovým obsahem, specifikování CSS a písem, náhled HTML ve zvoleném prohlížeči a možnost specifikovat složku, do které se mají exportovat obrázky pro web.

Podpora XML

Pro nasazení Quarku na poli vícekanálové komunikace (Multi-Channel Communication) je podpora XML mnohem důležitější než vlastní webové funkce Quarku (tedy export do HTML). Nyní lze importovat data ve formátu XML, včetně kontroly DTD. Soubory XML lze udržovat odděleně od dokumentu QuarkXPressu. (O XML budeme jistě psát někdy v budoucnu podrobně.)

Další drobná vylepšení

Práce s tabulkami byla vylepšena o nastavení symetrie (zachování geometrie), specifikování pořadí buněk tabulky, rozdělení tabulky na jednotlivé itemy, možnost zachovat nastavení buněk při vkládání řádků a sloupců, možnost použití OPI obrázků uvnitř buněk tabulky a rozšíření skriptovatelnosti buněk. Nově lze také textovou buňku tabulky provázat s libovolným textovým rámečkem.

Praktická je možnost importovat grafy z MS Excelu. Pokud XLS dokument obsahuje grafy, můžete je jednoduše načíst do obrázkového itemu.

Vrstvám byla přidána možnost uzamknutí. V tiskovém dialogu přibyla možnost zvolit, které vrstvy se mají tisknout. Také kontextové menu bylo rozšířeno pro práci s vrstvami.

Co postrádám?

Nejvíce Quarku, podle mého názoru, chybí kvalitní podpora OpenType písem a Unicode. Aplikace sice OTF písma umí použít, ale rozdělí písma do národních podskupin a neumí použít všech vymožeností OpenType, jako jsou slitky, pravé zlomky, atd. OpenType písma se tedy ve spojení s Quarkem nedají doporučit.

Problematická je také zpětná kompatibilita. Nejstarší verze, do které lze dokumenty v QuarkXPressu 6 uložit, je verze 5. Nepříjemné je také to, že v novém Quarku nelze využít zásuvné moduly vytvořené pro jeho předchozí verze.

Během testování mě překvapily takové věci, jako Help české aplikace v angličtině, i to, že jsem na instalačních CD nenašel žádné ukázkové soubory. Tištěný návod je česky, ale k recenzii jsme jej nedostali.

Srovnávací tabulka

Součástí tohoto článku je i tabulka porovnávající vlastnosti QuarkXPressu Passport 6.1 CZ a InDesignu 3.0.1 CZ. Hodnocení

hvězdičkami je v rozmezí * až *****; čím více hvězdiček, tím lepší hodnocení. V této tabulce nehodnotím pouze nové funkce, ale snažím se postihnout všechny důležité vlastnosti obou programů.

QuarkXPress 6.5

Poslední aktualizace, která se začala distribuovat v ČR koncem října – QXP Passport 6.11 CZ – přináší oproti verzi 6.1 CZ drobné, ale vzhledem k české lokalizaci, významné opravy.

Ve světě je však již od 1. listopadu 2004 v distribuci QuarkXpress 6.5. Ten přináší následující novinky: možnost online nákupu „Chybějících písem“, doplněk Quark-

Vista pro úpravy bitmapových obrazů přímo v Quarku, import PSD souborů, promítnutí vodítek ze vzorové stránky do stran dokumentu, seskupování tabulek s dalšími itemy, vylepšené tiskové styly a podporu Citrix serverů (aplikace může být spouštěna ze serveru).

Závěrem

Při pohledu na srovnávací tabulku mám čím dál větší pocit, že Quarku tak trochu „ujel vlak“. Praxe však ukazuje, že loajalita zákazníků Quarku je až překvapivě velká. Jsem velmi zvědavý, jak bude rivalita těchto konkurentů pokračovat.

-JT-

Funkce (vlastnosti)	QuarkXPress Passport 6.1 CZ	InDesign 3.0.1 CZ
obecné vlastnosti programu		
hardwarové nároky na výkon počítače	středně vysoké	vysoké
ochrana programu pomocí hardwarového klíče	ano	ne
podporované operační systémy	Win 2000 a XP Mac OS X v.10.2	Win 2000 a XP Mac OS X v.10.2
Počet kroků zpět (Undo)	30	neomezeně
Podpora sazby ve více jazycích	ano	ano
Bézierovy křivky	**	****
Přímý import a export PDF	ano	ano
Volba jazyka uživatelského rozhraní	CZ, GB, DK, NL, F, I, D, N, SK, E, S	CZ, AJ
Práce s průhledností (krytí, stíny, atd.)	ne	ano
Odvozené předlohy stránek	ne	ano
Oboustranná přenositelnost dokumentů mezi Mac a PC (bez přelomení textů)	**	****
Rozšíření mezi uživateli v ČR	*****	****
Rutinná znalost mezi operátory	*****	**
Editace klávesových zkratk	ne	ano
Dokument se otevírá do zobrazení, ve kterém byl uložen (strana/zvětšení)	ne/ano	ano/ano
Kvalita a rozsah počesťení	**	***
Přímý export do HTML	ano	ne
Numerické definování polohy objektu podle libovolného bodu	ne	ano
Obnova souborů při zhroucení aplikace	ne	ano
Maximální velikost strany	1219 x 1219 mm	5486 x 5486 mm
Jednotlivé strany dokumentu mohou mít různou velikost	ne/ano (v projektu)	ne
Práce s textem		
Import textu z MS Wordu	***	***
Korektor pravopisu	ano	ano
Editor článků	ne	ano
Práce s tabulkami	**	*****
Funkce pro dlouhé dokumenty (knihy, rejstříky, obsahy, atd.)	ano	ano
Možnosti funkce Hledat a zaměnit	**	****
Přetahování textu (přesouvání textu myší)	ano	ne
Nastavení tahu a výpne textu (zachovává se editovatelnost)	ne	ano
Vkládání znaků, které nejsou na kláv.	ne	ano
Zobrazování		
Kvalita náhledu importovaných bitmap	**	****
Kvalita náhledu importovaných vektorů	*	*****
Kvalita náhledu načtených souborů PDF	**	*****
Kvalita zobrazování písma	**	*****

Funkce (vlastnosti)	QuarkXPress Passport 6.1 CZ	InDesign 3.0.1 CZ
Zobrazování		
Náhled v plném rozlišení	ano	ano
Rychlost zobrazování při běžném náhledu	****	**
Rychlost zobrazování při náhledu v plném rozlišení	*	***
Rozsah zvětšení	10–800 %	5–4000 %
Rychlé skrytí všech paletek (jedním tlačítkem)	ne	ano
Rychlé zakrytí spadávky a netisknutelných objektů	ne	ano
Kompatibilita		
Otevírání dokumentů ze starších verzí	ano, 3.3x, 4.x, 5.x	ano, 1.x, 2.x
Ukládání dokumentů pro starší verze	ano, QXP 5	ano, ID 2
Import dokumentů z jiných lámacích programů	ne	ano; QXP 3.3x, 4.x, PageMaker
Export do formátů jiných programů	ne	ne
Editace načtených vektorových objektů	ne	ano
Import tabulek z MS Excelu a Wordu	ne	ano
Import grafů z MS Excelu	ano	ne
Podpora nativních formátů AI a PSD	ne	ano
Typografické		
Celková kvalita typografie	***	*****
Automatické slítky	ne	ano
Optické zarovnávání (sazba se zavěšenou interpunkcí)	ne	ano
Synchronizované texty	ano	ne
Cizojazyčné znaky, podpora Unicode	ne	ano
Podpora všech funkcí OpenType písem	ne	ano
Víceřádkové zohlednění při zalamování řádků (Multiline Composer)	ne	ano
Ošetření jediného slova v řádku při sazbe do bloku	ne	ano
Neviditelné znaky	**	*****
Práce s vodítky	**	****
Prepress funkce		
Náhled přetisků a separací	ne	ano
Míchání přímých barev	ano	ne
Funkce kontroly před tiskem (Preflight)	ne	ano
Možnost vložit písma do EPS souborů	ne	ano
Ceny v Kč bez DPH		
Cena jednorázové licence	52 220	27 910
Cena upgrade	14 580 až 24 580	6 410
Možnost nákupu v sw balíku (bundle)	ne	ano (Creative Suite)
Možnost nákupu v hw balíku (bundle)	ano (Apple)	ne